

Az egészség-gazdaságtani elemzések kritikai értékelése során a bizonytalansági tényezők azonosítására, számszerűsítésére és interpretációjára összeállított keretrendszer

MÉRÉSZ Gergő¹, DÓCZY Veronika¹, HÖLGYESI Áron¹, NÉMETH Gergely²

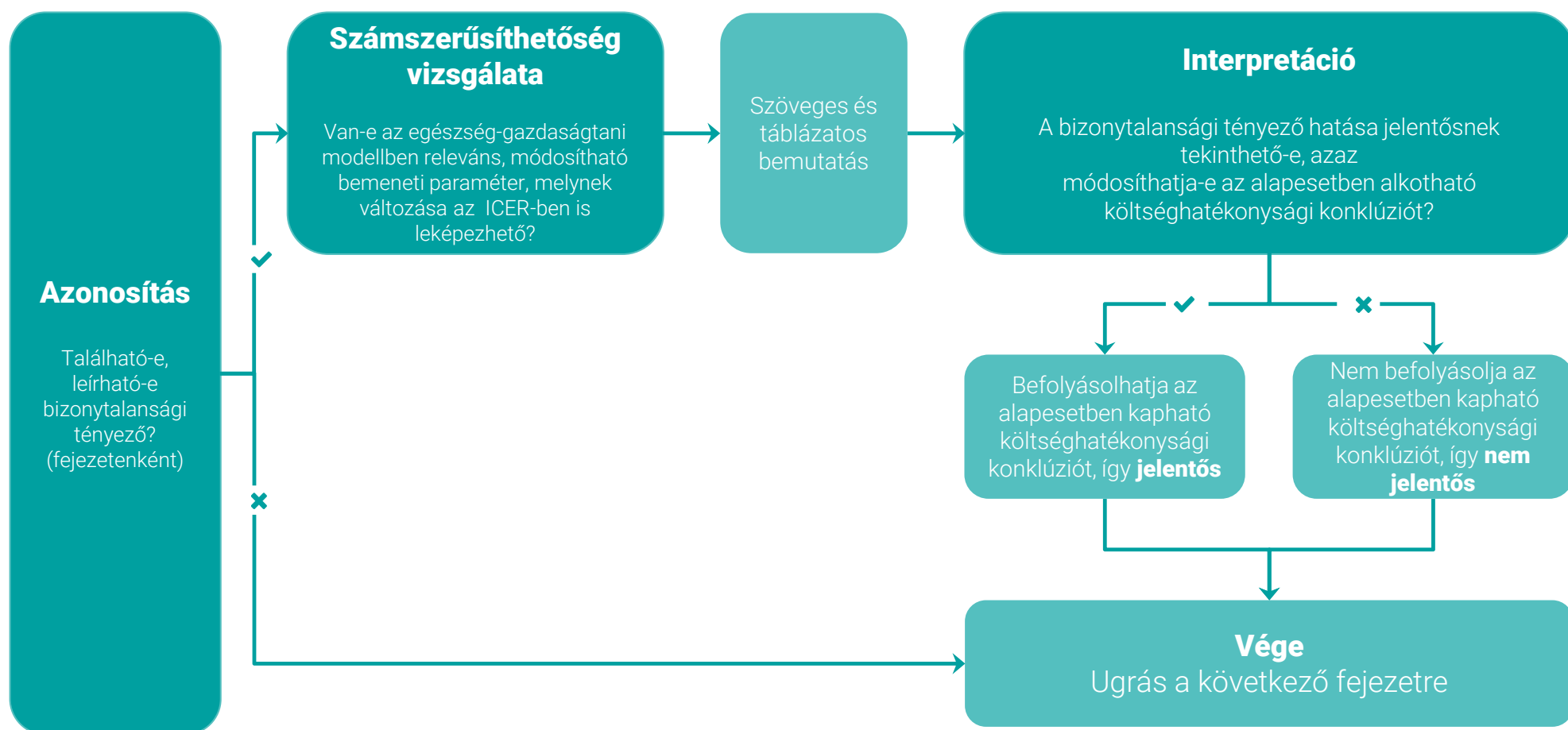
¹ Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet, Technológia-értékelő Főosztály

² Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő, Törzsadat Kezelő Osztály

BEVEZETÉS – A társadalombiztosítási döntés-előkészítés folyamatában az egészségügyi technológiák támogatási kérelmeinek kritikai értékeléshez célszerű lehet egységes logikai keretrendszerben megjeleníteni az elkészített egészség-gazdaságtani elemzések bizonytalansági tényezőit. Jelen kutatás célja, hogy bemutassa a sejt- és génterápiák példáján keresztül a bizonytalansági tényezők azonosítására, számszerűsítésére és interpretációjára összeállított keretrendszer felhasználhatóságát, mely kidolgozását korábbi hazai¹ és nemzetközi² módszertani fejlesztések előzték meg.

MÓDSZEREK – Az egészség-gazdaságtani elemzésekkel kapcsolatos kritikai észrevételek rendszerezéséhez kidolgozott logikai keretrendszerben (lásd 1. ábra) az első lépésben az elkészített elemzés bizonytalansági tényezőit azonosítjuk, majd megvizsgáljuk azok számszerűsíthetőségét. Ezt követi a bizonytalansági tényező hatásának interpretációja, majd a folyamat utolsó lépéseként az alapesetben kapható költséghatékonysági konklúzióra gyakorolt hatás jelentőségének megállapítása.

1. ábra: A kidolgozott logikai keretrendszer lépéseinek grafikus ábrázolása



EREDMÉNYEK – Az eddigi egészség-gazdaságtani elemzésekből szerzett tapasztalatok alapján a sejt- és génterápiák esetén nehezen számszerűsíthető, de jelentős, az elemzésből kapható költséghatékonysági konklúziót érdemben befolyásoló bizonytalansági tényező lehet a komparátor eljárás hatásosságával kapcsolatos bizonytalanság, mely összefügg a rendelkezésre álló evidenciák jellemzőivel (kontroll kar nélküli klinikai vizsgálatok), és az emiatt széles körben alkalmazott szekunder adatokkal. Az eredmények alapján jól számszerűsíthető és jelentős hatása van mind az egészségnyereség, mind pedig a költségek tekintetében a diszkontráta nagyságának; szintén jól számszerűsíthető, de nem jelentős a relatív hatásosság becsléséhez alkalmazott különféle módszertani megközelítések hatása. Az eredményeket az 1. táblázat mutatja be.

1. táblázat: A bizonytalansági tényezők hatásának összefoglaló bemutatása a tizagenlekleukelt tartalmazó diszperziós infúzió inkrementális költséghatékonysági eredményeire vonatkozóan

	Számszerűsíthető?	Inkrementális költség (Ft)*	Inkrementális egészségnyereség (QALY)*	ICER (Ft/QALY)*	Bizonytalansági tényező hatása a költséghatékonysági konklúzióra**
Alapeset	-	ref.	ref.	ref.	-
Elemzés időtávja	Igen	-0.01%	0.00%	+0.00%	Nem jelentős
Modellezett populáció életkora	Igen	+0.01%	-6.19%	+6.61%	Nem jelentős
Komparátor eljárás eredményessége	Nem	?	?↓	?↑	Valószínűleg jelentős
Relatív kockázat becslésének módszertana	Igen	-0.01%	0.27%	-0.30%	Nem jelentős
Szekunder adatforrások kiterjedt használata (közép- és hosszú távú hatásosság)	Nem	?↑	?↑	?↑	Valószínűleg jelentős
Hasznosságra vonatkozó bemeneti adatok forrása	Igen	0.00%	-11.05%	+12.41%	Nem jelentős
Erőforrás-felhasználási adatok forrása	Nem	?	?	?	Valószínűleg nem jelentős
Diszkontráta értéke	Igen	-0.04%	-24.90%	+33.14%	Jelentős

* Az egyes bizonytalansági tényezők számszerűsíthető, vagy várt hatása az elemzés alapesetéhez képest.

** Amennyiben a bizonytalansági tényező hatására az alapesetben kapott költséghatékonysági konklúzió megváltozna, úgy a bizonytalansági tényező hatása jelentős.

KÖVETKEZTETÉS – A konkrét példán keresztül bemutatott logikai keretrendszer összességében kellően rugalmasnak és jól használhatónak bizonyult az egészség-gazdaságtani elemzések bizonytalansági tényezők dokumentálására és rendszerezésére a kritikai értékelési folyamat során. A jelen közleményben ismertetett keretrendszer társadalombiztosítási támogatási döntés-előkészítés során történő alkalmazása kívánatos lehet. A bizonytalansági tényezők azonosításának formalizálására, további módszertani fejlesztésekre ad lehetőséget.